

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, de verplichting tot inburgering voor bedienaars van de erkende erediensten en een afwijking van het taalniveau voor NT2 voor personen met een handicap
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van decreet past het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid aan in het kader van de volgende drie elementen:

1. De verwerking van persoonsgegevens;
2. De verplichting tot inburgering van de bedienaars voor de erediensten;
3. Een afwijking van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject voor inburgeraars met een handicap.

1. De verwerking van persoonsgegevens

Er wordt een nieuwe afdeling inzake de verwerking van persoonsgegevens toegevoegd aan het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In het kader van het inburgerings- en taalbeleid worden persoonsgegevens verwerkt via een computergestuurd cliëntvolgsysteem door het Agentschap Integratie en Inburgering, het Agentschap Integratie & Inburgering Antwerpen, het Agentschap Integratie & Inburgering Gent, het Huis van het Nederlands Brussel en door het Agentschap Binnenlands Bestuur. In deze nieuwe afdeling worden de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het inburgerings- en taalbeleid opgenomen. Het gaat namelijk om:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;

- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

2. De verplichting tot inburgering van de bedienaars voor de erediensten

Ten tweede brengt voorliggend voorontwerp van decreet wijzigingen aan in het kader van de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erkende erediensten.

De agentschappen integratie en inburgering worden enerzijds bevoegd gemaakt voor het versturen van de wervingsbrief voor de bedienaars van de erediensten die onder de inburgeringsplicht vallen. Anderzijds wordt de reikwijdte van verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erkende erediensten gewijzigd. Momenteel vallen enkel de huidige en toekomstige bedienaars van de lokale geloofsgemeenschappen die sinds 1 januari 2007¹ erkend werden op basis van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten onder de inburgeringsplicht. In het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 werd opgenomen dat de bedienaars van de eredienst en hun vervangers van het bestuur van de eredienst onder meer moeten voldoen aan de inburgeringsplicht die in voorkomend geval op hen van toepassing is conform het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid om de erkenning te behouden. De verplichtingen voor besturen van erediensten in het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 gelden echter ongeacht de datum van erkenning van de lokale geloofsgemeenschap. Er is dus een discrepantie ontstaan tussen het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Door middel van voorliggend voorontwerp van decreet worden eveneens de bedienaars en hun vervangers van de erkende erediensten bij een lokale geloofsgemeenschap erkend door het Vlaams Gewest voor 1 januari 2007 die tot de doelgroep van inburgering behoren verplicht om inburgering te volgen. Omwille van de rechtszekerheid zullen personen die reeds bedienaar zijn van een lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007, niet verplicht worden tot inburgering omwille van het feit dat ze bedienaar zijn. Ook indien een bedienaar momenteel al aangesteld is in bijvoorbeeld een bepaalde parochie en na de inwerkingtreding van dit voorontwerp van decreet een bijkomende aanstelling krijgt in een andere (naburige) parochie zal de inburgeringsplicht niet van toepassing zijn omwille van het feit dat die persoon bedienaar is. Personen die na de inwerkingtreding van voorliggend ontwerp van decreet bedienaar worden van een lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007 zullen wel verplicht zijn tot inburgering omwille van het feit dat ze bedienaar zijn.

3. Een afwijking van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject voor inburgeraars met een handicap

Ten derde wordt een delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om voor bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap af te wijken van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject. Voor sommige mensen met een handicap is het onhaalbaar het huidige taalniveau A2 te behalen, ondanks dat zij wel erg gemotiveerd zijn. Hierdoor zijn zij niet in de mogelijkheid om een inburgeringsattest te behalen. Door in afwijkingen van de taalvereiste te voorzien, geven we het inburgeringsbeleid inclusiever vorm voor mensen met een handicap.

¹ Door de inwerkingtreding op 1 januari 2007 van artikel 5 van het decreet van 14 juli 2006 tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid, *BS* 9 november 2006.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij en Bestuur

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering

Inhoudelijk structurelement: Integratie en inburgering

Beleidsdoelstelling: Beleidsnota 2019-2024 Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering:

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch-en taaladvies: Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/370 van 13 september 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A. 1. **Situering**

Voorliggend voorontwerp van decreet past het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid aan in het kader van de volgende drie elementen:

1. De verwerking van persoonsgegevens;
2. De verplichting tot inburgering van de bedienaars voor de erediensten;
3. Een afwijking van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject voor inburgeraars met een handicap.

Naast de hierboven vermelde elementen worden enkele technische wijzigingen doorgevoerd in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Het betreft voornamelijk de aanpassing van kruisverwijzingen.

Hieronder wordt voor elk van deze drie elementen de context van de decretale wijzigingen toegelicht.

De verwerking van persoonsgegevens

Het voorliggend voorontwerp van decreet voegt een nieuwe afdeling inzake gegevensverwerking toe aan het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In het kader van het inburgerings- en taalbeleid worden persoonsgegevens verwerkt via een computergestuurd cliëntvolgsysteem door het Agentschap Integratie en Inburgering, het Agentschap Integratie & Inburgering Antwerpen, het Agentschap Integratie & Inburgering Gent, het Huis van het Nederlands Brussel (hierna: de agentschappen integratie en inburgering) en door het Agentschap Binnenlands Bestuur. De 'verwerking' van gegevens betreft het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van

doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna: de VTC) merkte in een advies van 26 januari 2021² bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op dat het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid slechts zeer beperkt de verwerking van persoonsgegevens behandelt (in artikel 20 en 21 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid). De VTC raadde aan dat van de voorliggende decreetwijziging gebruik werd gemaakt om de nog ontbrekende essentiële elementen van de gegevensverwerking aan te vullen in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

De essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens zijn:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (“minimale gegevensverwerking”)³;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden⁴;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

In de repliek op bovenvermeld advies in de memorie van toelichting bij het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid werd aangegeven dat de opmerkingen van de VTC werden onderschreven en dat hier zo snel mogelijk gevolg aan zou gegeven worden.⁵ Er werd aangegeven dat een volledig nazicht van de regelgeving op het vlak van gegevensbescherming in een apart traject uitgevoerd zou worden in samenwerking met de DPO⁶ van het Agentschap Binnenlands Bestuur, met de DPO's van de agentschappen integratie en inburgering en eventueel met externe begeleiding. Op die manier kon omzichtig en grondig te werk gegaan worden en konden alle relevante partijen betrokken worden.

In 2022-2023 werd met externe begeleiding een nazicht uitgevoerd van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en het bijhorend uitvoeringsbesluit van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Er werd vastgesteld dat de volgende essentiële elementen ontbraken of onvoldoende waren bepaald in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid:

- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens⁷;

² Advies nr. 2021/05 van de VTC 26 januari 2021 bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 tot uitvoering van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

³ Zie artikel 5.1.c), Algemene Verordening Gegevensbescherming.

⁴ Zie ook artikel 5.1.e), Algemene Verordening Gegevensbescherming.

⁵ Memorie van toelichting bij het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, pg. 48-49, <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1708229>.

⁶ Functionaris voor gegevensbescherming.

⁷ Zie artikel 5.1.c), Algemene Verordening Gegevensbescherming.

- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden⁸;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

Uit de recente adviespraktijk van de Gegevensbeschermingsautoriteit⁹ blijkt dat ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld moet worden door een norm van nationaal recht. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd, het niet systematisch nodig is een specifiek kader voor deze gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna: de Algemene Verordening Gegevensbescherming) immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.

Het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid bepaalt momenteel in artikel 20, §1, eerste lid, de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens via het cliëntvolgsysteem. De (kern)taken van de agentschappen integratie en inburgering worden eveneens uitgebreid omschreven in artikel 17 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In de overige artikelen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid worden de onderdelen van die (kern)taken van de agentschappen integratie en inburgering verder specifiek beschreven waarbij ook de doeleinden nogmaals duidelijk worden bepaald. Artikel 21 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid bepaalt ten slotte dat alle persoonsgegevens die de agentschappen integratie en inburgering hebben verkregen en verwerkt in het kader van de toepassing van het decreet, uitsluitend verwerkt mogen worden en aangewend met oog op de verwezenlijking van de taken en kerntaken van de agentschappen integratie en inburgering. Ook de taken van het Agentschap Binnenlands Bestuur en de agentschappen integratie en inburgering inzake sanctionering worden duidelijk omschreven in artikel 39 en 40 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Het doeleinde van de verwerking van persoonsgegevens inzake monitoring en evaluatie door het Agentschap Binnenlands Bestuur is opgenomen in artikel 20, §1, eerste lid, 6°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. De doeleinden van de gegevensverwerking via het cliëntvolgsysteem zijn dus reeds afdoende omschreven en afgebakend in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. De doeleinden kunnen daarom “als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd”¹⁰.

⁸ Zie ook artikel 5.1.e), Algemene Verordening Gegevensbescherming.

⁹ Standaardadvies van de Gegevensbeschermingsautoriteit 65/2023 van 24 maart 2023, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-65-2023.pdf>.

¹⁰ Zoals bepaald in het standaardadvies van de Gegevensbeschermingsautoriteit 65/2023 van 24 maart 2023, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-65-2023.pdf>.

Er wordt echter gekozen om in het kader van transparantie en duidelijkheid het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid aan te vullen met de ontbrekende essentiële elementen van het inburgerings- en taalbeleid. Om deze essentiële elementen aan te vullen wordt een nieuwe afdeling opgenomen in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Naast deze afdeling blijft artikel 51 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid over de verwerking van persoonsgegevens in het kader van wetenschappelijk onderzoek behouden.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van sociaal tolken en vertalen en certificering (artikel 43/1-43/2 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid), integratiewerk (artikel 45 van voormeld decreet) en juridische dienstverlening (artikel 46 van voormeld decreet) vinden plaats in een professionele context (B2B). De persoonsgegevens worden door de personen zelf aangeleverd en worden verwerkt op grond van toestemming (artikel 6, 1, a), van de AVG) of in uitvoering van een overeenkomst (artikel 6, 1, b) van de AVG). Het gaat bovendien om een beperkte groep van personen. Omwille van het beroep op deze rechtsgronden, worden de essentiële elementen van deze verwerkingen niet opgenomen in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In het kader van deze professionele context, kunnen contactgegevens opgeslagen worden van rechtspersonen. Dit is nodig in het kader van het verlenen van een efficiënte dienstverlening aan de rechtspersonen die beroep doen op de dienstverlening van de agentschappen integratie en inburgering.

De verplichting tot inburgering van de bedienaars voor de erediensten

Vervolgens worden enkele wijzigingen aangebracht in het kader van de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erkende erediensten.

Ten eerste worden de agentschappen integratie en inburgering bevoegd voor het versturen van de wervingsbrief voor de bedienaars van de erediensten die onder de inburgeringsplicht vallen. Deze taak ligt momenteel bij het Agentschap Binnenlands Bestuur. Aangezien de agentschappen integratie en inburgering¹¹ echter reeds als taak hebben om inburgeraars te werven¹² is het echter logischer dat ook de werving van de bedienaars van de erediensten opgenomen wordt door de agentschappen integratie en inburgering. Het Agentschap Binnenlands Bestuur staat namelijk in voor de beleidsvoorbereiding met uitzondering van haar opdracht inzake de handhaving van het inburgeringstraject¹³. Het is ook niet aangewezen deze taak toe te kennen aan de screeningsdienst in het kader van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021. Deze screeningsdienst heeft namelijk een opdracht richting de geloofsgemeenschappen en niet ten opzichte van de inburgeraar zelf. Ten slotte vloeit de inburgeringsplicht voort uit het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid waardoor de werving van verplichte inburgeraars best vanuit inburgering komt.

¹¹ Het Agentschap Integratie en Inburgering, het Agentschap Integratie & Inburgering Antwerpen en het Agentschap Integratie & Inburgering Gent.

¹² Artikel 28, §2, eerste en tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, *BS* 26 juli 2013.

¹³ Artikel 39 en 40 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, *BS* 26 juli 2013.

De tweede wijziging in het kader van de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erkende erediensten betreft een wijziging in de reikwijdte van de verplichting voor deze bedienaars. Momenteel vallen enkel de huidige en toekomstige bedienaars van de lokale geloofsgemeenschappen die sinds 1 januari 2007¹⁴ erkend werden op basis van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten onder de inburgeringsplicht. Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten bepaalt dat de Vlaamse Regering de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen (1) erkent en de criteria vaststelt waaraan ze moeten voldoen om die erkenning te kunnen krijgen. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005 heeft de Vlaamse Regering deze erkenningscriteria vastgesteld.¹⁵ Op 16 november 2021 trad het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 in werking. Dit decreet voerde een actualisatie van het erkennings-, toezichts- en sanctiekader voor lokale geloofsgemeenschappen in¹⁶ en hief het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005 op. In artikel 16 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 werd opgenomen dat de bedienaars van de eredienst en hun vervangers van het bestuur van de eredienst onder meer moeten voldoen aan de inburgeringsplicht die in voorkomend geval op hen van toepassing is conform het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid om de erkenning te behouden. In de memorie van toelichting bij het desbetreffende artikel van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 werd bepaald:

“Dit artikel somt duidelijk de verplichtingen op waaraan alle besturen van de eredienst, ongeacht de datum van erkenning, moeten voldoen om hun erkenning en bijgevolg financiële steun te behouden.”¹⁷

De verplichtingen voor besturen van erediensten in het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 gelden dus ongeacht de datum van erkenning van de lokale geloofsgemeenschap. Er is dus een discrepantie ontstaan tussen het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Door middel van voorliggend voorontwerp van decreet worden eveneens de bedienaars en hun vervangers van de erkende erediensten bij een lokale geloofsgemeenschap erkend door het Vlaams Gewest voor 1 januari 2007 die tot de doelgroep van inburgering behoren verplicht om inburgering te volgen.

Personen die reeds bedienaar zijn van een lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007, zullen niet verplicht worden tot inburgering omwille van het feit dat ze bedienaar zijn. Ook indien een bedienaar momenteel al aangesteld is in bijvoorbeeld een bepaalde parochie en na de inwerkingtreding van dit voorontwerp van decreet een (bijkomende) aanstelling krijgt in een andere (naburige) parochie zal de inburgeringsplicht niet van toepassing zijn omwille van het feit dat die persoon bedienaar is. Personen die na de inwerkingtreding van voorliggend ontwerp van decreet

¹⁴ Door de inwerkingtreding op 1 januari 2007 van artikel 5 van het decreet van 14 juli 2006 tot wijziging van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid, *BS* 9 november 2006.

¹⁵ Zie Omzendbrief BA-2006/04 van 10 maart 2006 betreffende de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen (besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005), *BS* 7 april 2006.

¹⁶ Memorie van toelichting bij het decreet van Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021, <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1746604>, pg. 6.

¹⁷ Memorie van toelichting bij het decreet van Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021, <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1746604>, pg. 49.

bedienaar worden van een lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007 zullen wel verplicht zijn tot inburgering omwille van het feit dat ze bedienaar zijn.

Het schema hieronder verduidelijkt op wie deze gewijzigde inburgeringsplicht van toepassing is omwille van het feit dat iemand bedienaar is:

Wie?	Verplicht tot inburgering o.b.v. huidig decreet van 7 juni 2013?	Verplicht tot inburgering o.b.v. gewijzigd decreet van 7 juni 2013?
Persoon is voor de inwerkingtreding van voorontwerp van decreet bedienaar van lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007	Neen	Neen
Persoon is voor de inwerkingtreding van voorontwerp van decreet bedienaar van een lokale geloofsgemeenschap die wordt erkend na de inwerkingtreding van voorontwerp van decreet	Ja	Ja
Persoon wordt na de inwerkingtreding van voorontwerp van decreet bedienaar van een lokale geloofsgemeenschap erkend voor 1 januari 2007	Neen	Ja
Persoon wordt na de inwerkingtreding van voorontwerp van decreet bedienaar van een lokale geloofsgemeenschap erkend na 1 januari 2007	Ja	Ja

Een afwijking van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject voor inburgeraars met een handicap

Om het inburgeringsattest te kunnen behalen, moet de inburgeraar momenteel vier doelstellingen behalen. Eén daarvan betreft het beheersen van het taalvaardigheidsniveau A2 voor het vormingspakket Nederlands als tweede taal. Die doelstelling is niet voor iedereen haalbaar. Daarom

werd in de huidige regelgeving¹⁸ over het integratie- en inburgeringsbeleid al een afwijking van dat taalniveau voorzien voor alfacursisten. De praktijk leert ons dat het behalen van de doelstelling ook moeilijk is voor bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap. Dat is bijvoorbeeld het geval voor dove en slechthorende inburgeraars, die omwille van hun handicap soms moeite hebben met het behalen van de mondelinge vaardigheden van NT2. De huidige doelstellingen voor het vormingspakket NT2 hebben dus tot gevolg dat bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap, ondanks een hoge motivatie en het leveren van voldoende inspanningen, momenteel geen inburgeringsattest kunnen behalen.

We beogen het inburgeringstraject inclusiever vorm te geven en ook inburgeraars met een handicap in de mogelijkheid te stellen een inburgeringsattest te behalen. Daarom wordt, naar analogie met alfacursisten, via een delegatie aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van het taalniveau A2 binnen de doelstelling van het vormingspakket NT2 voor bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap. Het feit dat bepaalde inburgeraars een handicap hebben doet immers geen afbreuk aan hun motivatie om, net als inburgeraars zonder handicap, het inburgeringsattest te behalen. Mits een aantal redelijke aanpassingen aan het traject moeten ook inburgeraars met een handicap in de mogelijkheid gesteld worden de doelstellingen te behalen. De afwijking zal gelden voor verplichte en rechthebbende inburgeraars. De precieze afwijking zal uitgewerkt worden in het uitvoeringsbesluit. In het uitvoeringsbesluit zal de doelstelling voor het vormingspakket NT2 worden aangepast, zonder een lager taalniveau in te voeren. Personen met een handicap zullen worden verwacht een gelijkwaardig taalniveau te behalen, maar kunnen rekenen op inhoudelijke of praktische aanpassingen. Voor dove en slechthorende inburgeraars zou bijvoorbeeld de Vlaamse gebarentaal aangeleerd kunnen worden in functie van de mondelinge vaardigheden of kunnen aangepaste toetsmodaliteiten worden uitgewerkt. Om tot een correct en haalbaar taalniveau, alsook een verdere afbakening te komen wordt afstemming gezocht met het Vlaamse gelijkemansbeleid en betrokken partnerorganisaties. Daaronder valt ook het volwassenenonderwijs, die binnen haar NT2-aanbod redelijke aanpassingen zal moeten voorzien om inburgeraars met een handicap tot het aangepaste taalniveau te begeleiden.

Het huidige decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid stelt inburgeraars met een handicap, voor wie het blijvend onmogelijk is (geworden) aan het inburgeringstraject deel te nemen, vrij van de inburgeringsplicht. Die vrijstelling van de inburgeringsplicht voor inburgeraars met een handicap blijft parallel aan de nieuwe afwijking van het taalniveau bestaan. We zien de vrijstelling van de inburgeringsplicht echter als een ultimum remedium voor personen met een handicap voor wie het, ondanks een afwijking van het taalniveau, nog steeds niet mogelijk zal zijn de doelstellingen van het inburgeringstraject te behalen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij dermate ernstige ziektebeelden en/of handicaps, waarbij redelijke aanpassingen binnen het traject onmogelijk zijn.

A.2. Inhoud

De verwerking van persoonsgegevens

¹⁸ Artikel 31, §1, derde lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, *BS* 26 juli 2013 en artikel 29 en 32/2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, *BS* 7 april 2016.

In een nieuwe afdeling van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (artikelen 10 tot en met 17 van het voorontwerp van decreet) worden de essentiële elementen van de gegevensverwerking opgenomen. Het gaat hierbij om wijzigingen van technische aard.

Het gaat om de volgende essentiële elementen:

- het doel van de verwerking (artikel 46/7): zoals hierboven reeds vermeld, zijn de doeleinden van de verwerking reeds opgenomen in het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. De gegevensverwerking laat de agentschappen integratie en inburgering toe om de kerntaken en taken uit te voeren die aan hen zijn toegekend via het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. De agentschappen integratie en inburgering hebben als opdracht om de integratie te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden. Voor de vervulling van die opdracht voeren zij hun kerntaken en taken uit. Verder moet de gegevensverwerking ook toelaten aan de handhavingsambtenaren van het Agentschap Binnenlands Bestuur en de agentschappen integratie en inburgering om de sanctioneringsprocedure te organiseren wanneer verplichte inburgeraars hun inburgeringsplicht niet nakomen. Ten slotte laat de gegevensverwerking toe aan het Agentschap Binnenlands Bestuur om monitoring en evaluatie uit te voeren van het integratie- en inburgeringsbeleid. Het Agentschap Binnenlands Bestuur vervult deze taak inzake monitoring en evaluatie vanuit haar beleidsondersteunende rol inzake de gelijke kansen, de integratie en de inburgering¹⁹. De doeleinden zullen opgenomen worden in de nieuwe afdeling en opgeheven worden in artikel 20 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens (artikel 46/6): de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt worden zijn contactgegevens en identificatiegegevens, het rijksregisternummer, moedertaal en contacttalen, gegevens over de individuele begeleiding, gegevens over de persoonlijke situatie (waaronder ook gegevens over gezondheid), verblijfsgegevens, burgerlijke staat en samenstelling van het gezin, gegevens over het uitreiken van bewijzen van taalniveau Nederlands, gegevens over vaardigheden, certificaten en diploma's, trajectgegevens, gegevens over het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie (waaronder ook financiële gegevens), gegevens over het vormingspakket Nederlands als tweede taal, gegevens in het kader van traject naar werk, gegevens in het kader van de deelname aan het participatie- en netwerktraject, gegevens over inbreuken op de inburgeringsplicht die begaan worden door de verplichte inburgeraar en informatie inzake administratieve geldboetes, informatie over de religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen in het kader van de verplichting tot inburgering van de bedienaar van de erkende eredienst en informatie in het kader van de verplichting tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling;
- de betrokkenen (artikel 46/6): de personen van wie de persoonsgegevens worden verwerkt zijn de inburgeraar, de anderstalige, de anderstalige kleuter, de minderjarige nieuwkomer, de persoon van buitenlands herkomst, de kandidaat-inwijking en de familieleden van deze personen;

¹⁹ Artikel 2, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Binnenlands Bestuur", *BS* 1 april 2006.

- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (artikel 46/8): door de agentschappen integratie en inburgering worden persoonsgegevens uitgewisseld met taalcentra, de Vlaamse onderwijsadministratie, de VDAB, Actiris, lokale besturen, het OCMW, de KSZ, de screeningsdienst in het kader van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS), sociale verhuurders, het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI), de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie, het Agentschap Vlaamse Belastingdienst (Vlabel), de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), de FOD Economie en het lokaal overlegplatform, het Departement Onderwijs en Vorming en de instanties waarmee informatie-uitwisselingsakkoorden worden gesloten om de taken en kerntaken die door of krachtens dit decreet aan de agentschappen integratie en inburgering zijn toevertrouwd te vervullen. Door het Agentschap Binnenlands Bestuur worden persoonsgegevens uitgewisseld met Vlabel, de VDAB, de KSZ, het Facilitair Bedrijf en de instanties waarmee informatie-uitwisselingsakkoorden worden gesloten om de taken die door of krachtens dit decreet aan het Agentschap Binnenlands Bestuur zijn toevertrouwd te vervullen;
- de opslagperioden²⁰ (artikel 46/9): er wordt bepaald dat de regels inzake de bewaartermijn worden vastgelegd door de verwerkingsverantwoordelijken. Het is echter niet mogelijk om slechts één bewaartermijn te bepalen voor de verschillende verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Er worden daarom relevante criteria bepaald waarmee rekening wordt gehouden bij de bepaling van de bewaartermijn door de verwerkingsverantwoordelijken. De persoonsgegevens kunnen bijgehouden worden zolang de persoonsgegevens nodig zijn om de dienstverlening met betrekking tot het inburgerings- en taalbeleid te kunnen verlenen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (artikel 46/5): de agentschappen integratie en inburgering zijn gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de verwezenlijking van de hen toegekende kerntaken en taken.²¹ Aan het Huis van het Nederlands Brussel werden enkel de taken en kerntaken, vermeld in artikel 17, tweede lid, 2°, b) en c), 5°, 6°, 7°, en derde lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, toegekend (zie infra).²² Het gaat voornamelijk om de volgende taken:
“2° adviesverstrekking en praktijkondersteuning op maat in functie van structureel werken aan integratie met het oog op zelfstandige en evenredige participatie, toegankelijkheid van alle voorzieningen, actief burgerschap en sociale samenhang via: b) taalbeleid en c) taalpromotie;

²⁰ Zie ook artikel 5.1.e), Algemene Verordening Gegevensbescherming.

²¹ Artikel 26 Algemene Verordening Gegevensbescherming: *“Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.”*

²² Via het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2015 tot toekenning van taken en kerntaken aan een vereniging zonder winstoogmerk als vermeld in artikel 25, § 1, eerste lid, 3°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, BS 17 augustus 2015.

5° adviesverstrekking en begeleiding op maat in functie van een optimale dienstverlening met betrekking tot Nederlands voor anderstaligen die aan de voltijdse leerplicht voldaan hebben en die Nederlands willen leren gericht op sociale, professionele of educatieve zelfredzaamheid;
6° uitreiken van bewijzen van het taalniveau Nederlands; en
7° de regie opnemen over een behoeftedekkend en behoeftegericht aanbod Nederlands als tweede taal.”

Het Agentschap Binnenlands Bestuur is samen met de agentschappen integratie en inburgering (met uitzondering van het Huis van het Nederlands Brussel) gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de organisatie van de sanctioneringsprocedure bij het niet-naleven van de inburgeringsplicht. Het Agentschap Binnenlands Bestuur is verwerkingsverantwoordelijke in het kader van monitoring en evaluatie van het integratie- en inburgeringsbeleid.

Verdere duiding bij deze essentiële elementen van de gegevensverwerking en de nieuwe afdeling inzake de gegevensverwerking kan teruggevonden worden in de artikelsgewijze bespreking (zie infra).

De verplichting tot inburgering van de bedienaars voor de erediensten

De wijziging in het kader van de reikwijdte van de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erediensten (artikel 6 en 19 van het voorontwerp van decreet) betreft het in overeenstemming brengen van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Hiervoor wordt een wijziging doorgevoerd in artikel 27, §1, 2°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In deze bepaling worden de bedienaars van de erkende erediensten opgenomen als verplichte doelgroep van inburgering. In de nieuwe bepaling wordt niet langer verwezen naar het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, maar er wordt algemeen verwezen naar de lokale geloofsgemeenschap erkend door het Vlaams Gewest. Hierdoor vallen alle bedienaars en de vervangers van die bedienaars van een erkende lokale geloofsgemeenschap ongeacht de datum van erkenning onder de inburgeringsplicht.

Het bevoegd maken van de agentschappen integratie en inburgering voor het versturen van de wervingsbrief om de bedienaar van de eredienst te informeren over zijn inburgeringsplicht (artikel 8 van het voorontwerp van decreet) is een louter operationele wijziging. Deze wijziging wordt doorgevoerd omdat het logischer is dat de agentschappen integratie en inburgering deze taak opnemen in plaats van het Agentschap Binnenlands Bestuur (zie supra).

Een afwijking van het taalniveau A2 voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject voor personen met een handicap

Het voorontwerp van decreet voorziet in een delegatie aan de Vlaamse Regering (artikel 8 van het voorontwerp van decreet), waarbij de mogelijkheid gecreëerd wordt om voor bepaalde categorieën van inburgeraars met een handicap af te wijken van de doelstelling om voor het vormingspakket NT2 het taalvaardigheidsniveau A2 te behalen. Dit voor inburgeraars die omwille van hun handicap in de onmogelijkheid zijn dat taalvaardigheidsniveau te behalen. Met deze wijziging wordt het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024 uitgevoerd. Het Regeerakkoord ambieert inburgeraars een traject op maat

aan te bieden met aandacht voor het individuele ambitieniveau en eigenaarschap over het traject. We werken ook aan doorgedreven taalverwerving, zoals geformuleerd in de Beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering 2019 – 2024. Voor personen met een handicap geven we dit op een inclusieve manier vorm, opdat we hun kansen tot volwaardige en autonome participatie verhogen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze bespreking van de artikelen van voorliggend voorontwerp van decreet verwijzen we naar de bijhorende memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

De nieuwe bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens hebben geen budgettaire impact. Ook de afwijking van het taalniveau voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject en de bepalingen inzake de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erediensten hebben geen budgettaire impact.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 31 augustus 2023.

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies mits de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de bestaande referte kredieten en minderontvangsten eveneens worden gecompenseerd.

De budgettaire impact zal nauwgezet gemonitord worden (kosten en opbrengsten).

Er worden geen wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van decreet naar aanleiding van het advies van de Inspectie van Financiën.

Begrotingsakkoord

Het akkoord van de minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 9 oktober 2023.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De nieuwe bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens hebben geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel. Ook de afwijking van het taalniveau voor het vormingspakket NT2 binnen het inburgeringstraject en de bepalingen inzake de verplichting tot inburgering van de bedienaars van de erediensten hebben geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet wordt na de eerste principiële goedkeuring voorgelegd voor advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO), de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister bevoegd voor de gelijke kansen, de integratie en de inburgering:
 - 2.1 te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van :
 - 2.1.1 de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - 2.1.2 de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - 2.1.3 de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - 2.1.4 de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - 2.1.5 de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen;
 - 2.2 te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 2.3 te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst..

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS